

במדינה

מישפט

אידה לא העידה

חברתו של הנאשם השפיעה

עניו להודות באשמה

אך אחרי שהודה לא ניסתה

לעזור לו בעדותה.

כאשר עולה על דוכן העדים חברתו של נאשם, נדרכות האזוניים. אמנם ברור כי הנערה תנסה לעזור לחברה, אך הסקרינים שבקהל מחכים לשמוע פרטים אינטימיים, או וידויי-אהבה.

אידה נגד (מתחרו עם מג"ד) לא היתה עדה כזו. היא הפתיעה את בית-הדין שאת הסניגור, ובעיקר את חברה - יעקוב ("קוקו") וענוגו.

קוקו נאשם בעבירה המורה. יחד עם שניים מחבריו הוא נאשם בגרימת הפיץ צוץ בדירתו של השוטר שלמה מיומן בראשון-לציון. לדברי התביעה, הוא אשר סיפק את חומרי החבלה.

מרכו חייו של קוקו הם הכלבים. גם בצבא היה כלבן, והתמחה באילוף כלבים. ימים רבים הקדיש לאילוף כלבו של עד המדינה בתיק זה "דרוויש".

מישפחה מכובדת. הצעיר הכיר את אידה באמצעות ידיד. שנתן לו את מיספר הטלפון של אידה. אחרי כמה שנים חזר טלפון. החלו השניים להיפגש ויצאו יחדיו. הוא היה מבקר בביתה והיא ביקרה בביתו והכירה את הוריו.

ההיכרות ביניהם היתה רק בת חודש כאשר נעצר קוקו. מיספר הטלפון של אידה נמצא בכיסו, והמישטרה שחקרה הכל בצורה מעמיקה, לא פסחה גם על אידה. עוד בליל המעצר, בשעת לילה מאוחרת, התקשרה חוקרת מישטרית בראשון-לציון, וביקשה רשות לשוחח עם אידה.

אידה, ובעיקר אמה התנגדו לכך בתוקף. "אבתנו מישפחה מכובדת", אמרה האם, "ואין לנו עניינים עם המישטרה". אך החוקרת הגיעה בכל זאת לביתה של אידה, ולאחר חצות, וחקרה אותה על קוקו. אמרו לה שהוא הסתבך בתיגרה, וכי היא יכולה לעזור.

למחרת ביקש קוקו שיביאו אליו את אידה, וגם ביקש כריכים, מעשה ידי אימו. החוקרים מילאו את מבוקשו, כדי לרצותו. הם נסעו לביתה של אידה והביאוה ברכב מישטרתי. גם כריכים לא שכחו להביא.

הזוג הצעיר נשאר לבדו בחדר המעצר, וללא ידיעתם הוקלטו כל שיחותיהם. בישיבות אלה נשמעת אידה מבקשת את קוקו שיספר הכל, כי המישטרה תעזור לו. היא נשבעה בחיי עיניה, שמוטב כי יספר בשיטות פסיכולוגיות שונות, כאשר היא מבקשת ממנו להתחשב באמו הסובלת.

שיכנעה אידה את קוקו למסור את גיירי סתו למישטרה. ואכן, הוא העיד ומסר כמה הודעות מפורטות. על הודאתו אלה בורר יות ראיתיה של התביעה. אם היתה אי דה מספרת שהמישטרה הבטיחה לה הבטיחות, כדי שתשכנע את קוקו, היה הדבר עלול להרוס את ראיות התביעה.

שופטים טובים. כאשר נקראה אי מקרין, מושכנע, שהבחורה תעיד לטובת שולחן.

נערה כבדת-גוף, שחרחרת ועדינת פנים עלתה על דוכן העדים. היא נראתה מבוגרת מעשרים שנותיה. העברית שבה פיה קלחה בשטף, ההגיון שהינחה אותה היה למופת. ניכר היה בה, כי היא בחור רה משכילה. ואמנם אידה לומדת, זו השנה הראשונה, בסמינר למורים.

הסניגור החל חוקר אותה בביטחון רב, על הלחץ שהפעילה עליה המישטרה ועל הפיתויים וההבטחות שניתנו לה. התדהמה היתה גדולה. "לא הבטיחו לי מאומה", אמרה. "לא פיתו אותי. אמרתי לקוקו שישתף פעולה מכיוון שהשוטרים היו כל כך טובים אליה, וידעתי שהם יעזרו לי".

מעדותה זו לא זזה הנערה. בביטחון ובקול חצוב באבן חזרה על גירסתה. היא מישטרה לא פיתתה אותה. כל מה שאמר לה קוקו בשיחות מוקלטות אמר מרצון חופשי, ללא כפייה, פיתוי או לחץ.

האם אהבת אותו? שאל הסניגור לב סוף. "האם אהבתי אותו? אינני יודעת." אמרה האשה הצעירה. "האם היית קושרת את גורלך בגורלו?" המשיך הסניגור להקשות. "קשה לי להגיד אם הייתי עושה כך," ענתה.

חשש שלקחו אותה, או שיתקשר מייד לחבר שלי, שחכמה בתל-אביב.

נכנסתי לחדר. ישבו שם שלושה רופאים והתחילו לשאול אותי שאלות. אחד שאל: למה הגשת קבילה, מה הבעיה? לא הספקתי לדבר בכלל, הם כבר ידעו במה מדובר.

כעסתי נורא. ומייד אמרתי: "תראה, אני לא ברוסיה, ואדם שמגיש קבילה לא הופכים אותו למשוגע. אני בכלל לא מתכוונת לשתף פעולה איתכם." אמרתי להם שאם הם יעזרו לעשות משהו בניגוד לרצוני, אז שידעו שבחוף נמצא חבר שלי, ואם יודעו לו משהו או הוא מייד יתקשר לחבר אחר, שיעביר את העניין ישר ללישכת שרי-הביטחון.

סימנים של

תסביך הרדיפה

רופאה שהיתה בחדר עזבה את המקום. אחריה יצא רופא נוסף. זה שנשאר התחיל לשאול אותי שאלות. על העבר ועל העתיד. עניתי לו. פתאום הוא התחיל לכתוב משהו. כשגמר, הראה לי את המכתב. היה כתוב שם שאני אינטליגנט, יודע להכריע בין טוב לרע, יודע בדיוק את רצוני. הוא אמר לי: "תן את המכתב הזה למפקד הביתן, ור' תדע, שבמישפט זה לא יזיק לך, אבל גם לא יועיל."

לקחתי את המכתב, ונתתי אותו. חזרתי לבסיס והלכתי מייד למאיר. אמרתי לו את מה שהרופאים קבעו. הוא ענה לי: "אני מציע לך ללכת לפסיכיאטר אורחתי, אולי הוא מבין יותר טוב". עד היום אני לא יודע מי המליץ לשר לוח אותי לפסיכיאטר. בכל אופן, העניין הזה, שניסו לעשות ממני משוגע, השפיע על כל אלה שכתבו את הקבילה. אחר כך הם פחדו לדבר על העניין הזה.

עד כאן סיפורו של אבי סוקולסקי

בעדותו בבית-המישפט הכחיש מאיר בתוקף, שהוא זה שהמליץ לשלוח את אבי לפסיכיאטר. לדבריו הרגיש כלפי אבי רגש אבהי, כאילו היה בנו. שבועיים אחרי הגשת הקבילה הוא יעץ לו לגשת ליעוץ פסיכיאטרי.

מאיר: "גיליתי באבי סימנים של תסביך רדיפה. סיפרו לי שהוא היה מסתובב עם אדקה בבסיס". רביסמל יוסף הרוש, שנקרא למסור עדות, סיפר: "אבי היה קופץ מעל לחורמות, בשביל לתפוס שומרים ישנים, או כשחשב שיש שם גנבים. הוא בטח חשב שהוא עוד בגנזתים." הרוש תיבל דבריו בציחקוקים. גער אחד השופטים, סגן-אלוף בעל כוונת אדומה: "אני לא מבין, מה רע בזה?"

עם שיתורו ניסו חבריו של אבי לשכנעו, שיונח את עניין הקובלנה. ואמנם, אבי השקיע עצמו בעבודה וניסה להנהיג כעצת חבריו. "לא ידעתי שמי טפלים בעניין", סיפר. "חשבתני סגור את זה. ואז, יום אחד, קרא לי יעקוב ללישכתו. הוא התחיל לשוחח איתי ואמר לי, שאם יש לי בעיות ואם אני צריך עזרה אני יכול לפנות אליו. זה היה שנה אחרי השיחרור. בסוף, כאילו דרך אגב, שאל אותי אם אהיה מוכן להעיד נגד סגן דפנה, שאצלה כתבנו את הקבילה. אמרתי לו שאני תמיד אומר את האמת, וגם את העובדה הזו אני אגיד. אך לא כמו שהוא מבקש, אישור בכתב, אלא בפני פורום רשמי, בעל סמכות. כשיצאתי להתחיל לפעול שנית.

נכון, לא היה לי שום דבר אישי בעניין, כי לא פגעו בכלל. אבל השבתי שאם אורחים לא יעלו על מחדלים, אז זה סוף העולם.

"התחלתי לכתוב מכתבים. אחרי שבועיים פנה אל עורך-דין אורחתי וטען ש-הוא איש הפרקליטות בשירות מילואים, והוא נדרש לחקור בפרשה. הוא ציין ש-אינו יודע אם יוגש כתב-אישום או לא. כשחזרתי כתבתי לשרי-הביטחון וללישכת הרמטכ"ל.

"אחרי כמה חודשים קיבלתי הזמנה להעיד בבית-המישפט."

המישפט עודנו נמשך. בישיבה הבאה יעלו שני עדי-מפתח אל דוכן העדים: הסרן סמי דורון וסגן-אלוף יעקוב. בבית-המישפט הצבאי סירבו למסור את הפרוטוקול לידי עיתונאים, הרף העובדה שהישיבות מתנהלות בודלתיים פתוחות, וכל אורח רשאי להיכנס, להאזין ולרשום.

פסגה קורן

מספר אבי סוקולסקי:

לאחר הגשת הקבילה לא רציתי להמשיך לשרת בקבע. ידעתי שגורמים שונים יכולים להתנכל לי. ביקשתי ראיין אצל מפקד החיל, תתי-אלוף ברק, והסברתי לו שאני מעוניין להשתחרר. בעיקבות הראיין המליץ המפקד להשתחרר אותי, ורציתי לחודש לחופשה-ללא-תשלום. עד לשיחרור, ב-27 באוגוסט קיבלתי מיברק הביתה, אל הורי, שאמר ש"עם קבלת מיברק זה עליך להתייצב מייד ביחדתך, בפני מפקד היחידה, סגן-אלוף יעקוב". זה היה יומיים לפני השיחרור. הייתי עדיין בחופשה.

למחרת בבוקר נסעתי לבסיס, והלכתי

הפקידה

רביטוראית ענת הימל-פרב, פקידתו של סרן דורון, שהיתה שותפה בכתובת הקבילה והועברה מהבסיס עם היוודע העניין.

ישר לסרן דורון. קיבלתי ממנו מכתב בכתב ידו, שעלי להתייצב בביתן ד' ב-צריפין. נסעתי לשם עם רביסמל ווקיל. כשהגעתי שלחו אותי לקצין האחראי, הוא ראה אותי ואמר כאחד שיודע: "זה אתה אבי סוקולסקי? בוא, בוא איתי, אל תפחד, לא יקרה לך כלום." לא הבנתי על מה הוא מדבר.

הלכנו ופתאום ראיתי שלט: מחלקת פסיכיאטרית. וזהיתי את המקום. כי לכאן הייתי לוקח חיללים שניסו להתאבד, או משהו כזה. נדהמת, לא הבנתי מה קורה פה. פתאום נזכרתי בכתבה שהיתה ביד-עיתון אחרי חזרתנו. שסיפרה על קן הקוקיה. שחייל נשלח לבית-חולים פסיכיאטרי, וקיבל טיפולים שונים. בסוף, אחרי צעדת קול של ההורים שלו, הסכימו לבדוק אותו עוד פעם. הוא השתחרר והתברר שהיה נורמלי. פחדתי. אפילו פחדתי מאד. ביקשתי מרביסמל ווקיל שיעמוד ליד הפתח, ואם הוא יראה שאני משתהה, ויש

(המשך מעמוד 47) אחריהם, כביטוי ליחסי שכנות טובים. אין בזה כל רע.

הד"ר צ'יטיאט העיד, שבהיותו רופא בבסיס שכן, קיבל ארון-מפתחות ומשרפה לניירות, שאותם ביקש מדורון. אבי סוקולסקי העיד, כי דורון שלח אותו להעניק הבילת תלושי-דלק לבסיס שכן של ביטחון-שדה.

גם שולחנות פורמייקה ניתנו במתנה. "אז מה?" שאל אלוף-מישנה יעקב. "הענין קר שזה נשאר בצבא, ומה אם זה מת? נות? הרי צריך לשמור על יחסים."

פחדתי

מקן הקוקיה

בבסיס המיוחד הזה לא הועסקו החיילים במקצועות הצבאיים המוגדרים שלהם. שאול בר-משה, למשל, שמקצועו הצבאי הוא מפ"ט (מחסנאי פקיד טכני), הועסק בשירות המילואים בריצוף חדר המישמר, שהסרן דורון טרחה לייפותו ולטפחו.

דוגמה אחרת: דויד קריספין, צעיר שהעיד במישפט. הוא נקרא לשירות-חיי-רום (צו 8) בעת מיבצע ליטאני, ביחידה מיוחדת שבה שירת, ושהיתה כפופה ליחידת האספקה והציוד שבה מדובר.

ענת: "אני זוכרת שהשקמיסט שלנו נסע אליו דחוף, והביא לו את הצו". קריספין: "נתנו לי קופסות צבע ור-חני ואמרנו לי לסייד את מיגרש הטניס". אלוף-מישנה: "הסתבר שהיו חיי-ליים מיותרים. לא רצינו לשלוח אותם הביתה. אולי נצטרך אותם אחר כך. העדפנו להשתמש בהם לצרכי המחנה, שלא יתבטלו סתם."

מיגרש הטניס, המהווה, לדעת המתלוננים, את הביטוי היחידני הבולט ביותר לנעשה בבסיס, הוזכר גם הוא במישפט. מאיר טען, כי למעשה היתה תוכנית להקים במקום גם מיגרש מישחקים וגם מיגרש כדורגל, בתמיכתו של מישרד הי-עבודה והרווחה. בבסיס יש בית-ספר למפ"טים, הסביר אבי, "לומדים שם צעירים, תלמידי כיתות ט'-ו"א. הרוב בנות. בומני היו שם כ-40 תלמידים."

הוא טען, כי המיגרש ניבנה כדי לשמש את שיעורי הספורט של התלמידים. אבי סוקולסקי: "אני עצמי שימשתי מדי-יין ספורט, כשהמדריך לא היה. רק פעם אחת בלבד, אחרי תחנונים בפני סרן דויד רון ואחרי שהציב תנאים שונים, הצלחתי להביא את הבנות אל המיגרש. אני מעורר לם לא ראיתי אותם, את התלמידים, משיחקים שם". אבי רוט: "אני הייתי רואה את סרן דורון מושק טניס ביום שישי אחרי הצהריים, בדרך כלל היה המיגרש ריק, ריק ונקי."

נגד הקובלנה הועלו, כמובן, עדי הגנה, אך מילבדם נעשה עוד נסיון להוכיח, שאבי סוקולסקי מרגיש עצמו כאדם ניר-דף. בתחילה ניסו לשכנע אותו להתייעץ עם פסיכיאטר, בהמשך אילו אותו לעשות כן.

הבכיר אלוף-מישנה במילואים, מי שהיה אחראי המפקדה בזמן כתיבת הקובלנה. בעת המישפט מנסה סניגורו של סרן דורון לשטון על אחי-יחידתו של המפקד לגבי פקודיו החיילים, גם אם הם בעלי דרגות קצונה גבוהות.

המפקד